

LANDBOUW-ECONOMISCH INSTITUUT

DEN HAAG (Schev.) - VAN STOLK WEG 29 - TELEF. 55.23.50 - GIRO 41.22.35

Niet voor publicatie
Nadruk verboden

Rapport Nr 93

ONDERZOEK NAAR DE KOSTPRIJZEN VAN TULPENBOLLEN PRIJSPEIL 1948

De inhoud van dit rapport is getoetst aan het oordeel van een Commissie van Advies, bestaande uit de heren:

G.W. Beunder (wnd.voorzitter)	's Gravenhage,	Hoofd van de Afdeling Tuinbouw-Economische Aan- gelegenheden van de Hoofd afdeling Tuinbouw van de Directie van de Landbouw. Accountant bij de Accoun- tantsdienst van het Mini- sterie van Landbouw, Viss- rij en Voedselvoorziening. R.K. Landarbeidersbond St. Deus Dedit. Bloembollenkweker.
Drs H.J. Busé	's Gravenhage	
L. Elferink	Haarlem	
J. Fit x)	Venhuizen	
P.M. Hulsebosch x)	Hillegom	Idem
J.F. Roozen Mzn x)	Heemstede	Idem
J.H. Veldhuyzen van Zanten x)	Hillegom	Idem
Ir A F Vlag	Lisse	Rijkstuinbouwconsulent

Afwezig waren de heren:

Ir A.W. v.d. Plassche (voorzitter)	's Gravenhage,	Directeur van de Tuin- bouw
J. Boon Jzn x)	Bovenkarspel	Bloembollenkweker

De met x) aangeduide heren vertegenwoordigden de Algemene Ver-
eniging voor Bloembollencultuur te Haarlem.

Wij vestigen er de aandacht op dat aan de wens van enkele leden
der Commissie - nl. de vertegenwoordigers van de Algemene Vereniging
voor Bloembollencultuur - om de gegeven kwantitatieve opbrengsten met
circa 10% te verlagen, niet geheel tegemoet gekomen is, zodat de thans
opgenomen cijfers, althans gedeeltelijk, nog boven het door deze leden
juist geachte niveau liggen.

INHOUD

Algemene tekst

Staat I	Opbrengsten en kostprijzen voor de Bollenstreek
" II	" " " " West-Friesland
Bijlage A 1	Tekst productiekostenberekening gemengd bedrijf West-Friesland
" A 2	Productiekostenberekening Idem
" B 1	Tekst productiekostenberekening klein-bedrijf Bollenstr
" B 2	Productiekostenberekening Idem
" C 1	Tekst productiekostenberekening groot-bedrijf Bollenstr
" C 2	Productiekostenberekening Idem
" D	Berekening gemiddelde uurlonen en kosten duurzame pro- ductiemiddelen.

TEKST

De in dit rapport opgenomen kostprijsberekeningen zijn uitgevoerd overeenkomstig de richtlijnen aangegeven in ons rapport no. 88, waarnaar hier moge worden verwezen. Nadrukkelijk zij vermeld dat op grond hiervan is uitgegaan van de kosten en opbrengsten van een juist uitgevoerde, normaal verlopende teelt in een daarvoor geschikt, goed ge-outilleerd bedrijf, terwijl in de kosten niet zijn opgenomen een beloning voor de eigenlijke ondernemersarbeid en voor het ondernemersrisico.

Uit de betrekkelijk grote verscheidenheid van bedrijfstypen in de Bloembollencultuur moest uiteraard een zeer beperkte keuze gemaakt worden van de meest representatieve gebieden en bedrijfstypen. Het lag voor de hand in de eigenlijke Bloembollenstreek in de eerste plaats de volgende zuivere bloembollenbedrijven (met inbegrip van het daarbij behorende nevenbedrijf) te onderscheiden.

1. De grotere kwekerijen, veelal verbonden met het bloembollen-exportbedrijf, waarin tevens het grootste gedeelte van het hyacinthenareaal geteeld wordt.
2. Het kleinbedrijf in meerderheid zonder hyacinthen.

Als tweede gebied van betekenis komt het West-Friese kleigebied naar voren, waar de bloembollenteelt in het gemengd bedrijf naast andere takken van tuinbouw wordt uitgeoefend.

Wij hebben onze berekeningen voorlopig beperkt tot deze drie, naar onze mening meest representatieve bedrijfstypen hierna te noemen:

1. Gemengd bedrijf (West Friesland)	Zie bijlage A
a. tekst	" " A ₁
b. kostprijsberekening	" " A ₂
2. Klein bedrijf (Bollenstreek)	Zie bijlage B
a. tekst	" " B ₁
b. kostprijsberekening	" " B ₂
3. Groot bedrijf (Bollenstreek)	Zie bijlage C
a. tekst	" " C ₁
b. kostprijsberekening	" " C ₂

Als bijlage D zijn opgenomen de berekeningen van de gemiddelde uurlonen en van de vaste kosten der verschillende duurzame productiemiddelen. Tenslotte zijn de uitkomsten der verschillende productiekosten-berekeningen, de raapcijfers en de daaruit berekende kostprijzen voor de Bollenstreek en West-Friesland samengevat op afzonderlijke staten (resp. staat I en II).

Daar zoals reeds is opgemerkt, wordt uitgegaan van een juist uitgeoefende teelt, zijn de verschillen in de kosten van bewerking in de beide laatste bedrijfstypen niet van bijzondere betekenis. Enig verschil vloeit voort uit het samengaan van tulpen en hyacinthenteelt in het grootbedrijf, terwijl voorts uiteraard de aard en de druk der vaste kosten afwijkt. Het gemengde bedrijf op de kleigronden in West-Friesland geeft daarentegen belangrijke verschillen met de teelt op de zandgronden te zien.

Daar de verschillen tussen vroege en late tulpen naar onze mening deels zeer onbelangrijk zijn en deels van dezelfde orde als die van de verschillende soorten vroege en late tulpen onderling, hebben wij geen afzonderlijke productiekostenberekening voor vroege en late tulpen opgesteld.

Wel is getracht van de belangrijkste variëteiten gespecificeerde raapcijfers te geven, daar hier door de verschillen der soorten onderling, vooral ook wat betreft de diktegroei, gemiddelden van biologisch bepaalde groepen geen juist beeld kunnen geven van de bestaande verscheidenheid. In verband met de grote wisseling in de raapcijfers van jaar tot jaar en bij de kwekers onderling, die het zeer bezwaarlijk maken om een betrouwbaar gemiddelde vast te stellen, moet ten aanzien van deze cijfers, ook wat betreft de verdeling over de zifmaten en de verschillen tussen de soorten onderling echter enig voorbehoud gemaakt worden.

Daarnaast is van deze zelfde soorten een gewogen gemiddelde berekend voor Vroege en voor late tulpen, daar de splitsing in deze groepen in het productie- en prijsbeleid uiteraard een belangrijke rol speelt.

Enige punten van meer algemene betekenis voor elk van de productiekostenberekeningen behandelen wij hieronder. Overigens moge worden verwezen naar de in elke bijlage opgenomen toelichting.

KOSTEN VAN VERNIEUWING VAN DE KRAAM

Elke kweker zal onder normale omstandigheden van tijd tot tijd kleinere hoeveelheden van nieuwe soorten tulpen aanschaffen om naarmate deze soort zich uitbreidt, andere soorten geheel of gedeeltelijk op te ruimen. Dit kan geschieden door dieper dan normaal te rapen en door van de partij een gedeelte als geraapt of ongeraapt muddegoed te verkopen. Wanneer het motief voor deze vernieuwing ligt bij het minder courant worden van oude soorten, dan zal bij verkoop van de te vervangen soorten een verhoudingsgewijs lage opbrengst worden verkregen. Deze te verwachten waardevermindering voor in courant wordende soorten dient dan ook, door afschrijving op de waarde van de plantgoedkraam, ten laste van de productie te worden gebracht.

Door de instelling van het Bloembollensurplusfonds kunnen deze offers voor de individuele kweker thans echter voor een groot gedeelte ontgaan worden, doordat van de minder gangbare soorten naar verhouding een groot gedeelte aan het Surplusfonds geleverd kan worden, waardoor deze soorten hun voortbestaan rekken. Voor zover verdwijnende soorten niet in het Surplusfonds terecht komen, kan worden aangenomen dat de inkrimping hiervan, ook voor het Bloembollenvak als geheel geen bijzondere verliezen heeft opgeleverd.

Die soorten welke thans per rr^2 een groter dan gemiddeld surplus geven zonder bij een geheel aan de afzetmogelijkheden aangepast areaal vervangen dienen te worden door de beter gangbare soorten en wel in die mate waarin thans het surplus voor die soorten het gemiddelde te boven gaat. Aangenomen dat de gell.waarde van het dan ingekrompen plantgoed geheel verloren gegaan zou zijn^{x)} en in aanmerking nemende dat de opkomst van de Surplussoorten vanaf de Stichting van het Surplusfonds is ingegaan berekenen wij zowel voor vroege als voor late tulpen een afschrijving van 2,7% (afgerond 3%).

Hierbij is uitgegaan van het surplus 1946 en een periode van 8 jaren^{xx)}. Voorts is aangenomen dat niet reeds vóór 1946 surplussoorten tegen verliesgevende plantgoed prijzen zijn opgeruimd, omdat men deze verliezen door de mogelijkheid van voortgezette teelt voor het Surplusfonds grotendeels ontgaan kan. Voor de grotere soorten die wij bij onze berekening op het oog hebben zal dit bij benadering wel het geval zijn.

Uiteraard moet in deze globale redenering niet meer gezien worden dan een grove aanwijzing voor het bepalen van de juiste orde van grootte van het afschrijvingspercentage, welke aanwijzing echter, juist door de instelling van het Surplusfonds, welke de normale kraamvernieuwing doorkruist, bezwaarlijk op andere wijze te verkrijgen is.

x) Dit zal voor het voor de binnenlandse trekkers bruikbare bloeibare gedeelte niet geheel juist zijn.

xx) de oorlogsjaren zijn buiten beschouwing gelaten.

SURPLUSHEFFING.

Ten aanzien van de surplusheffing kwam de vraag naar voren of dat deel van het surplus veroorzaakt door groter dan normale oogsten in bepaalde jaren, wellicht als "gezond surplus" zou zijn te beschouwen. Dit zou betekenen dat de gemiddeld daaruit voortvloeiende heffingen als kosten moeten worden beschouwd, of dat bij de berekening der kostprijs per stuk niet van de gemiddelde oogstopbrengst, doch van de gemiddeld verkoopbare hoeveelheden zou moeten worden uitgegaan. Men baseert zich daarbij op het feit dat bij de vaststelling van het te betalen areaal uitgegaan moet worden van de verkoopbare hoeveelheid.

Daar men hierbij echter een van het gemiddelde afwijkende oogst uiteraard niet voorzien kan, zal dit areaal zo vastgesteld moeten worden dat in bepaalde jaren een surplus zal ontstaan, terwijl in andere jaren een deel van de vraag wellicht onbevredigd zal blijven.

Waar echter tenslotte het "optimale" areaal ligt, d.w.z. het areaal waarmee in de loop der jaren bij de gegeven vraag gemiddeld het beste resultaat zou worden behaald, is naast de variaties in de te oogsten hoeveelheid per oppervlakte-eenheid afhankelijk van het verloop der vraagcurve bij die hoeveelheden die liggen beneden het kwantum waarboven een surplus ontstaat. Immers is dit verloop gunstig dan zal ook bij een betrekkelijk geringe oogst nog een vrij hoge geldelijke opbrengst per ha worden verkregen.

Het zal dan niet lonen om door regelmatig jaarlijks een groter areaal te kweken ook voor de jaren met een geringere opbrengst per ha in een groter kwantum bollen te voorzien. De geldopbrengst van alle kwekers tezamen is in de jaren met een surplus uiteraard onafhankelijk van de grootte van het surplus. De hoogte van het optimale areaal wordt dan ook blijkbaar niet bepaald door het "surplus" in bepaalde jaren, doch door de tekorten in andere jaren en de daarbij te verkrijgen prijzen.

Wilt men nu de gemiddelde kostprijs der verkoopbare bollen bepalen, dan zal men daarbij uit moeten gaan van de productiekosten van het, bij de gegeven vraag optimale areaal en deze moeten delen door het gemiddelde van de over een reeks van jaren bij een dergelijke vraag te verkopen hoeveelheden bollen (afhankelijk van de oogstuitval). Voor de bepaling van deze beide grootheden ontbreken ons echter de nodige gegevens. Wij hebben ons daarom beperkt tot de berekening van de kostprijzen per 100 geproduceerde bollen.

DE KOSTEN VAN DE GROND EN HET VERDELVEN IN DE BOLLNSTREEK

Daar in de bollenstreek het in de bedrijven geteeld areaal bloembollen te groot is om een voldoende vruchtwisseling te kunnen toepassen wordt de grond regelmatig om de 3 à 4 jaar verdolven. Dit brengt mee dat in het jaar waarin verdolven wordt geen bollen geteeld kunnen worden die voor de winter geplant moeten worden. Dit eerste jaar ligt de grond dan ook meestal gedeeltelijk braak en/of is gedeeltelijk beteeld met aardappelen (voor het personeel) en bijv. gladiolen.

Doordat dit eerste jaar nog grond braak ligt, brengt het gebruik van een gedeelte van de gedolven oppervlakte voor bepaalde gewassen met overigens geringe betekenis voor het bedrijf, geen offer mee. De kosten van het verdolven en de kosten van de grond voor dit eerste jaar drukken daarom geheel op de van het 2de tot en met het 3de of 4de jaar geteelde bloembollen. Daar naast elkaar in verband met de verhouding van de geteelde oppervlakten der verschillende gewassen in de bollenbedrijven, reeksen van 3 jaar en 4 jaar voorkomen, dienen de producten en de 3 jaren reeks volledig de kosten van 1 x 3 steek verdolven (inclusief de kosten van de grond van het eerste jaar) te kunnen dragen. Het extra gewas in een vierjarige reeks zal daarom dus geen aandeel in deze kosten behoeven te hebben. In het kleinbedrijf zal in elke reeks 1 x tulpen opgenomen worden, het extra gewas in een vierjarige reeks zal daarom narcissen of een bijgoed artikel zijn. Voorts brengt de naar verhouding grote oppervlakte tulpenteeft mee dat in sommige gevallen uitsluitend voor de tulp, welke nooit op onverdolven grond na tulpen mag komen in de zomer op een geringere diepte (2 steek) wordt verdolven. Hieraan zijn echter geen kosten van braakliggend land verbonden. Deze "grenskosten" voor de tulpenteeft stemmen ongeveer overeen met $\frac{2}{3}$ gedeelte van de kosten van 3 steekverdolven plus de kosten van de grond over een jaar. Voor de volgende reeks zou dus de verdeling der kosten van grond en verdolven zijn:

1 braakland of aardappel	0 x	jaarkosten van de grond;	0 x	kosten v. verdelver
2 tulp	$1\frac{2}{3}$ x	" " " "	$\frac{2}{3}$ x	" " "
3 narcis	$1\frac{1}{3}$ x	" " " "	$\frac{1}{3}$ x	" " "
4 narcis of crocus, enz.	1 x	" " " "	0 x	" " "

In het grootbedrijf waar tulp, narcis en bijgoed gedeeltelijk gecombineerd worden met de teelt van hyacinthen op speciaal voor de hyacinth geschikte duurdere gronden zullen in dat geval de andere gewassen op dezelfde wijze dienen te worden belast als zou geschieden op voor deze gewassen maatgevende niet-hyacinthen gronden van overeenkomstige ligging. Voor dergelijke gronden is een waarde van f. 9000,— per ha aangehouden. Rekenkundig komt dit er op neer dat ten laste van de hyacinthen gebracht worden:

1. $\frac{1}{3}$ van de kosten van verdelven, vermeerderd met $\frac{1}{3}$ van de jaarkosten van bovenbedoelde grond over het jaar waarin verdolven wordt;

2. de meerkosten van de hyacinthengrond over 3 à 4 jaar.

Daar voor een 3 jarige reeks de grond van een uitstekende kwaliteit moet zijn zullen de meerkosten over de genoemde 3 of 4 jaren elkaar weinig ontlopen.

De factoren $\frac{2}{3}$ voor de tulp en $\frac{1}{3}$ voor de eerste maal narcis of daarvoor in de plaats hyacinthen en nihil voor eventuele volgende gewassen stemmen goed overeen met het feit dat tulpen nooit 2 x op dezelfde grond mogen worden geteeld; hyacinth en narcis (inrooien!) stellen echter niet dergelijke eisen.

VERKOOPKOSTEN

In de productiekostenberekeningen zijn geen eigen verkoopkosten opgenomen. In plaats daarvan zijn veilingkosten of is verkoopcommissie berekend.

De berekeningen zijn opgesteld, zowel voor levering over de veilingen als voor levering rechtstreeks aan de exporteur.

Voor West-Friesland is uitgegaan van:

- a. levering op de veiling te Bovenkarspel;
- b. levering aan de exporteur in de Bollenstreek door bemiddeling van het In- en Verkoopkantoor van deze veiling; voor de bedrijven in de Bollenstreek resp. van:
 - a. levering op de veiling te Lisse of Hillegom;
 - b. voor het kleinbedrijf: levering aan de exporteur door bemiddeling van een commissionair; voor het grootbedrijf, waaraan doorgaans een exportbedrijf verbonden is zijn in dit geval geen verkoopkosten berekend.

's Gravenhage, 14 Juni 1948
Samengesteld door:

C. Bos;
J.F.B.M. Schupper.

LANDBOUW-ECONOMISCH INSTITUUT
De Adjunct-Directeur

P. M. van Nieuwenhuijsen

(Drs P.M. van Nieuwenhuijsen)

KOSTPRIJSBEREKENING VAN TULPENBOLLEN (PRIJSPEIL 1948)

GEBIED: BOLLENSTREEK

(productiekosten excl. ondernemersloon: gem. f. 1474, --/100 rr²)

Soorten waarvan meer dan ca 10.000 rr ² geteeld wordt	Geteelde opp. in rr ²	Opbrengst in st. per rr ² in het goed geleide bedr.				Prod.kosten per 100 st. (excl. ondern. loon)
		z12	z11	z10	Tot	
<u>Evt.</u>						
Brilliant Star	44650	80	195	90	365	4,04
Couleur Cardinal	21459	170	175		345	4,27
General de Wet	22832	165	180		345	4,27
Ibis	23088	110	225	25	360	4,09
Keizerskroon (Grand Duc)	18855	245	80		325	4,54
La Reine Max	9872					
Prins van Oostenrijk	15803					
Witte Valk	9571	90	215	20	325	4,54
Totaal	166130 (66,%)					
<u>Dvt</u>						
Electra	11785	110	220	10	340	4,34
Marechal Niel	10647	160	175		335	4,40
Mr v.d. Hoef	20453	130	195		325	4,54
Orange Nassau	23056	135	200		335	4,40
Peach Blossom	29705	100	215	40	355	4,15
Totaal	95676 (65,4%)					
GEMIDDELDE VROEGE TULPEN		130	190	25	345	4,27
<u>Dt</u>						
All Bright	26215					
Bartigon	90469	200	230		430	3,43
Bartigon Max	11089					
Campfire	36810					
Philip Snowden	18776					
Pride of Haarlem	11972					
Princess Elizabeth	22490	200	205		405	3,64
Prunus	13763					
Rose Copland	71939	210	205		415	3,55
William Copland	22729					
William Pitt	44524	170	220		390	3,78
William Pitt Rood	12971					
Totaal	383747 (72, -%)					
<u>Elt</u>						
Albino	9649					
Golden Harvest	54342	230	200		430	3,43
Mother's Day	13476					
Totaal	77467 (49,5%)					
<u>Mt</u>						
Krelage's Triumph	53816	230	190		420	3,51
Scarlet Admiral	11034					
Van der Eerden	31855	230	170		400	3,69
White Sail	14702					
Totaal	111407 (56,4%)					
<u>Tt</u>						
Alberio	10786					
Crater	17423					
Crown Imperial	15054	150	260		410	3,60
Edith Eddy	18646	220	190		410	3,60
Korneforus	34829	250	150		400	3,69
Totaal	96738 (54,2%)					
GEMIDDELDE LATE TULPEN		210	205		415	3,55

KOSTPRIJSBEREKENING VAN TULPENBOLLEN (PRIJSPEIL 1948).

GEBIED: WEST-FRIESLAND

(productiekosten excl. ondernemersloon f 1124 - 100RR²)

Soorten waarvan meer
dan ca. 10.000 rr²
geteeld wordt.

	Geteelde opp. in rr ²	Opbrengst in st. per rr ² in het goed geleide bedrijf				Prod. kosten per Dost. (excl. ondern. loon)
		z12	z11	z10	Tot	
Evt						
Brilliant Star	44650	120	195	30	335	3,36
Couleur Cardinal	21459	140	135		275	4,09
General de Wet	22832	135	165		300	3,75
Ibis	23088	120	175	40	335	3,36
Keizerkroon (Grand Duo)	18855					
La Reine Max	9872					
Prins van Oostenrijk	15803					
Witte Valk	9571	110	175	30	315	3,57
Totaal	166130 (66,1%)					
Dvt						
Electra	11785	135	165		300	3,75
Marechal Niel	10647	150	150		300	3,75
Mr v.d. Hoef	20453	110	170		280	4,01
Orange Nassau	23056	130	160		290	3,88
Peach Blossom	29705	120	190		310	3,63
Totaal	95676 (65,4%)					
Gemiddelde Vroege tulpen		130	175	10	315	3,57
Dt						
All Bright	26215					
Bartigon	90469	255	180		435	2,58
Bartigon Max	11089					
Campfire	36810	250	175		425	2,64
Philip Snowden	18776					
Pride of Haarlem	11972					
Princess Elizabeth	22490	195	190		385	2,92
Prunus	13763					
Rose Copland	71939	120	240	90	430	2,61
William Copland	22729					
William Pitt	44524	200	160		360	3,12
William Pitt Rood	12971					
Totaal	383747 (72,5%)					
Elit						
Albino	9649					
Golden Harvest	54342	220	180		400	2,81
Mother's Day	13476					
Totaal	77467 (42,5%)					
Mt						
Krelage's Triumph	53816	180	200		380	2,96
Scarlet Admiral	11034					
Van der Eerden	31855	240	170		410	2,74
White Sail	14702					
Totaal	111407 (56,4%)					
Tt						
Alberio	10786					
Crater	17423					
Crown Imperial	15054	190	210		400	2,81
Edith Eddy	18646					
Korneforus	34829	270	160		430	2,61
Totaal	96738 (54,2%)					
Gemiddelde late tulpen		210	185	15	410	2,74

KOSTPRIJSBEREKENING VAN TULPEBOLLEN (PRIJSPEIL 1948)

WEST-FRIESLAND / GEMENGD BEDRIJF.

Algemene opmerkingen.

De tulpenteelt op de kleigronden in West-Friesland geschiedt overwegend in het gemengde bedrijf. Dit brengt mede, dat aan de eisen van een goede vruchtwisseling zonder veel bezwaar kan worden voldaan. Het is hier dan ook onnodig om regelmatig om de 3 à 4 jaar de grond te verdelen, zoals dit in de Bollenstreek plaats vindt, waar men op deze wijze de bezwaren van een herhaalde bebouwing met bloembollen zoveel mogelijk ondervangt. In West-Friesland gaat in vele gevallen aan de teelt van tulpen die van vroege aardappelen vooraf, terwijl de tulp veelal gevolgd wordt door een nateelt van late bloemkool. Voor de kostprijsberekening is dan ook van deze teeltopvolging uitgegaan.

De bollen van de kleigrond worden over het algemeen geacht bij een goede behandeling over zeer goede broeieigenschappen te beschikken; de huid is echter veelal minder goed van uiterlijk, zodat de kleibollen voor verkoop aan particulieren (warenhuisverkoop!) minder gewild zijn. Onder het in West-Friesland geteelde sortiment vindt men overwegend de meer algemene soorten; bijzondere soorten daarentegen in veel minder mate dan in de eigenlijke Bollenstreek.

De gemakkelijke en sterke vermeerdering, vooral bij de kleinere maten maken het in West-Friesland over het algemeen minder nodig om nog een aantal bollen van de grotere maten (leverbare maten en toppers) uit te planten. Daar in West-Friesland volgens de algemene overtuiging een "sterke" bol wordt gekweekt, terwijl de kwaliteit van de huid bij plantgoed een ondergeschikte rol speelt, verklaart dit de belangstelling vanuit de Zuid voor de plantgoedveilingen in Bovenkarspel en het feit dat verschillende firma's uit de Bollenstreek hun plantgoed gedeeltelijk op de kleigrond laten telen om dit vervolgens op de zandgronden weer uit te planten.

Hoewel men op grond van het voorgaande voor West-Friesland ook hogere raapcijfers zou verwachten, is dit, blijkbaar door de mindere ontwikkeling van de bollenteelt in het gemengde bedrijf, toch niet algemeen het geval, terwijl door de critische watervoorziening in het voorjaar, voor zover wij konden nagaan, de oogsten in West-Friesland ook wisselvalliger zijn dan in de Bollenstreek.

In West-Friesland wordt veel aandacht besteed aan de mechanisering van het bedrijf. Opvallend is bijvoorbeeld het grote aantal fraismachines. Voorts wordt ook het in- en uitploegen van de bollen op vele bedrijven overwogen, terwijl vooral na de ervaringen met de droogte van het vorig teeltjaar de aanschaffing van een "kunstmatige-regen-installatie" of de aanleg van een voor bevloeiing geschikte drainering over het algemeen zeer gewenst wordt geacht, te meer daar het geven van water door het volpompen van de greppels, zoals dit veelal werd toegepast, niet de gewenste resultaten bleek te geven. Thans is echter de toestand nog zo, dat op de grote meerderheid der bedrijven hierin nog niet voorzien is, terwijl het aantal dergenen, die dit werk met regeninstallaties in loondienst verrichten, nog te gering is om bij droogte tijdig in de behoefte te voorzien.

Anderzijds is het spreiden van bagger voor verbetering van de grond, zoals dit veelvuldig werd toegepast, in onbruik geraakt, daar bij de huidige hoge arbeidslonen de daaraan te besteden kosten niet meer rendabel worden geacht. Hetzelfde is het geval met het "verzanden" dat thans evenmin nog geschiedt. Hierbij werd, waar dit beschikbaar was, uitgegraven zand over de akkers verspreid, zodat de kleigrond minder gauw scheurde en gemakkelijker te bewerken was, terwijl het bedekken met zand ook dienstig was voor de bestrijding van het onkruid. Bovendien werd hiervan een verbetering van de grond verwacht.

Niettegenstaande de snelle ontwikkeling in West-Friesland, laat de schuurbehandeling daar veelal nog te wensen over en is het aantal schuren, dat aan redelijke eisen kan voldoen, nog betrekkelijk gering. Verder is ons gebleken, dat ook het spuiten tegen vuur en de ontsmetting van het plantgoed veelal onnodig geacht wordt en daarom wordt nagelaten.

Daar de berekeningen van het Landbouw-Economisch Instituut echter gebaseerd worden op de kosten en opbrengsten van een goed verzorgde teelt in een daarvoor goed geoutilleerd bedrijf, is hierbij uitgegaan van een (fictief) bedrijf, met een doelmatig ingerichte speciale bollen-schuur met hete-lucht-kachel. Deze schuur is dientengevolge ook zeer geschikt voor het bewaren van gladiolenknollen, welke op de kleigrond na het rooien gespoeld worden en daarna in een bollenschuur worden drooggestookt. Daar voor dit laatste veelal een geschikte gelegenheid ontbreekt, laat men dit in de praktijk in vele gevallen door derden uitvoeren. Voorts is aangenomen, dat enkele malen een voorbehoedende bespuiting tegen het vuur wordt gegeven. Dekken met turfmoel of bagger, zoals dit voor enkele jaren veel werd toegepast, is niet opgenomen, evenmin als het periodiek op het land brengen van bagger, daar dit zoals reeds werd opgemerkt, over het algemeen niet meer rendabel wordt geacht. Ook werd nog geen rekening gehouden met het gebruik van een regeninstallatie.

Bedrijfstype in West-Friesland.

Teneinde een bepaald bedrijfstype te kunnen stellen, is uit de "Inventarisatie van Land- en Tuinbouw 1946" een steekproef genomen van een 65-tal bedrijven in Bovenkarspel, Grootebroek, Andijk en Venhuizen met tenminste 25 are tulpen. Wat de totale bedrijfsgrootte betreft, bleek de hoogste frequentie te liggen bij een oppervlakte van 3-3½ ha. De meest voorkomende oppervlakte tulpen lag voor Bovenkarspel/Grootebroek, Venhuizen en Andijk respectievelijk tussen 50-60 are, 40-50 are en 35-40 are.

Hoewel, met name in Bovenkarspel/Grootebroek vooral in de wat grotere bedrijven, een van betekenis zijnde oppervlakte Irissen geregistreerd was, terwijl anderzijds een vrij groot aantal bedrijven voorkwam, waarin geen andere bloembollen geteeld werden dan tulpen, bleek het bedrijfstype waarin naast tulpen tevens gladiolen gekweekt werden, het meest representatief te zijn. Min of meer arbitrair werd tenslotte het volgende bedrijfstype aan onze berekening ten grondslag gelegd. Het Andijker type (met een belangrijke oppervlakte zaadteelt) is hierin niet vertegenwoordigd.

Bloembollen	100 are	beteelbare oppervlakte
Andere tuinbouwgewassen	200 "	" "
Akkerbouwgewassen	25 "	" "
Totaal	325 are	" "
Hiervan is:		
Vroege tulpen	20 are	gemeten maat
Late tulpen	40 "	" "
Gladiolen	30 "	" "
Totaal bloembollen	90 are	" "
Vroege aardappelen	170 are	" "
Late aardappelen	50 are	" "

De grond.

De waarde van goede grond in de West-Friese Streek, is na informatie bij de taxateur van het Prijzenbureau voor Onroerende Zaken te Hoorn, gesteld op f.4500,- per ha. Daar de dwarsgreppels het werken met de fraismachines bemoeilijken, worden deze veelal vervangen door drains. De aanlegkosten van deze drainering worden geacht in de genoemde grondwaarde begrepen te zijn. De afschrijving hierover is echter afzonderlijk berekend, waarbij is uitgegaan van een gemiddelde afstand der rijen van 50 meter.

De bollenschuur, kachel, gaarbakken en poterbakken.

Uitgaande van het bovenvermeld bedrijfstype is, op aanwijzing van de Rijkstuinbouwvoorlichtingsdienst de in bijlage D 3 omschreven bollenschuur gesteld, welke tevens geschikt is voor het droogstoken en bewaren van gladiolenknollen. De kosten van deze schuur zijn gebaseerd op de huidige bouwkosten, daar thans de bouw van dergelijke schuren met een urgentieverklaring van de Rijkstuinbouwconsulent, waar nodig, zeker tot de mogelijkheden behoort. De bouwkosten in 1939 zouden naar schatting ongeveer f.3500,- bedragen hebben bij een huidige bouw prijs van f.8750,-, hetgeen zeer goed overeenstemt met de door ons voor on-
vervangbare productiemiddelen gebruikte wijzigingscoëfficiënt van 1:2½.

In deze schuur zouden achtereenvolgens opgeslagen kunnen worden:

1. tulpenplantgoed (boven) en tulpenleverbaar (beneden).
2. aardappelenpootgoed (boven) en gladiolenknollen (beneden).

Aangenomen is dat tulpenleverbaar en gladiolenknollen in gaarbakken en tulpenplantgoed en pootaardappelen in poterbakken opgeslagen worden. De pootaardappelen dienen dan in de kuil bewaard te worden tot de tulpen weer geplant zijn.

Bij de verdeling van de kosten van deze schuur, enz. is overwogen, dat door de aardappelteelt gedragen kan worden eenzelfde bedrag aan kosten als daarvoor voor overeenkomstige poterbewaring toegerekend zal worden in het voor deze teelt maatgevende bedrijf zonder bloembollen. Hetzelfde geldt voor het gebruik van de bollenschuur als gewone bedrijfsschuur, ook voor de andere gewassen dan de tulpen. Voor een bedrijf met eenzelfde arbeidsbezetting als het gestelde zou een schuur van 5 x 10m = 50 m² (waarde 1939 f.1000,-) kunnen dienen.

Hiervan zou ten laste van de aardappelteelt komen:

1. voor opslag van 400 bakken pootgoed voor een oppervlakte van 27½ m ²	$\frac{27\frac{1}{2} \text{ m}^2}{50 \text{ m}^2} \times \text{f. 128,-}$	1) f. 68,75
2. voor kosten van 400 poterbakken 4 x f.15,-	= f. 60,-	
Voorts zou als kosten van de gewone bedrijfsschuur, verdeeld op basis van de arbeidsintensiteit (zie onder: Overige algemene kosten) ten laste van de tulpen 30% komen en ten laste van de overige gewassen 70% x $\frac{22\frac{1}{2} \text{ m}^2}{50 \text{ m}^2} \times \text{f. 128,-}$		
		f. 39,38
Totaal		f. 168,13
Totaal (afgerond)		f. 150,-

In verband met de extra arbeid voor het opkuilen van de pootaardappelen is het totaal naar beneden afgerond tot f.150,-

Ten laste van de gladiolen is, behalve een deel van de kosten van de gaarbakken, een bedrag van f.0,20 per bak gebracht als aandeel in de kosten van bollenschuur en inventaris hiervan.

Dit bedrag zou men ongeveer volgens de gebruikelijke prijzen door voor derden gladiolen te drogen kunnen maken voor het gebruik van schuur en kachel (na aftrek van de kosten van arbeid en materiaal):

300 x f.0,20	f. 60,-
Totaal	f. 210,-

Samenvattend zou op deze wijze dus f.210,- of rond 30% van de kosten van de schuur (f.447,50), de sorteermachine, welke een vast deel uitmaakt van de inventaris van de schuur (f.85,-); de poterbakken (f.60,-) en de hete-lucht-kachel (f.121,-), ten laste van de overige gewassen gebracht kunnen worden en 70% ten laste van de tulpen.

- 1) Hierbij is aangenomen, dat de jaarkosten, welke voor de Bloembollenschuur f.447,50 bedragen, evenredig zijn met de waarde van deze schuur (in 1939 resp. f.1000,- en f.3500,-).

Het vrij geringe bedrag dat ten laste van de gladiolen gebracht is stemt wel overeen met de betrekkelijk ondergeschikte economische betekenis van de gladiool in het bedrijf en met het feit, dat in de betreffende tijd van het jaar geen alternatief gebruik van de schuur van enige betekenis aanwijsbaar is.

De kosten van de gaasbakken, welke achtereenvolgens voor tulpenleverbaar en gladiolenknollen gebruikt worden, zijn arbitrair voor de helft voor de tulpen berekend.

De overige algemene kosten.

De vaste kosten van de fraismachine zijn naar oppervlakte over de diverse percelen verdeeld; de variabele kosten zijn uiteraard direct toegerekend. De overige algemene kosten zijn verdeeld op basis van de normale arbeidsbehoefte der verschillende gewassen. Op grond hiervan is 30% dezer kosten ten laste van de tulpen gebracht.

Bij de berekening zijn voorts de volgende factoren gebruikt, welke echter uitsluitend rekenkundige betekenis hebben:

$\frac{100}{420}$ - De kosten voor 420 r.r.2 tulpen zijn uitgedrukt per 100 r.r.2, door gebruik te maken van de factor $\frac{100}{420}$.

$\frac{100}{90}$ - Voor omrekening van de voor de totale oppervlakte bollen (100 are) gegeven kosten naar de gemeten maat (90 are) is de factor $\frac{100}{90}$ gebruikt.

De verkoopkosten

Uitgegaan is van levering op de veiling, of bij voorkoop, van levering aan de exporteur in de Zuid door bemiddeling van het In- en Verkoopbureau van de Bollenveiling te Bovenkarspel, welk bureau tevens garant is voor de betaling.

Productiekosten Tulpenbollen

West-Friesland / gemengd bedrijf

			per 100 RR (gemeten)	per 10 are
I Kosten van de grond (Waarde f 4500,-/ha)				
Rente	3% van (3,65 ha à f 4500,-/ha)	f 492,75		
Grond-en polderlasten	3,65 ha à f 45,-/ha	" 164,25		
Afschr. drains	5% van (3,25 ha à f 60,-/ha)	" 9,75		
	$\frac{100}{90} \times 60 \times \frac{1}{325} \times \frac{100}{420}$	f 666,75	32,56	22,79
II Kosten van de bollen- schuur (zie bijlage D 3)	$70\% \times \frac{100}{420} \times f 447,50$		74,58	52,21
III Kosten van de hete luchtkachel (zie bij- lage D 4)	$70\% \times \frac{100}{420} \times f 121,-$		20,17	14,12
IV Kosten van de poter- bakken (400 st. zie bijlage D 9)	$70\% \times \frac{100}{420} \times (4 \times f 15,-)$		10,-	7,-
V Kosten van de gaas- bakken (300 st. zie bijlage D 8)	$50\% \times \frac{100}{420} \times (3 \times f 19,-)$		6,79	4,75
VI Kosten van de schuiven (zie bijlage D 6.)	$30\% \times \frac{100}{420} \times f 331,-$		23,64	16,55
VII Kosten van de frais- machine (zie bijlage D 5)	$\frac{100}{90} \times 60 \times \frac{1}{325} \times \frac{100}{420} \times f 495,-$		24,18	16,92
VIII Kosten van het gereed- schap. (zie bijlage D 10)	$30\% \times \frac{100}{410} \times f 311,-$		22,21	15,55
IX Kosten van de sorteer- machine (zie bijlage D 7)	$70\% \times \frac{100}{410} \times f 85,-$		14,17	9,92
X Kosten van de bollen- kraam				
Rente plantgoed	3% van (19 hl. à f 55,-/hl.)	f 31,35		
Assurantie (incl. leverbaar	2% van f 2400,-	" 4,80		
Vernieuwing plantgoed	3% van f 1045,-	" 31,35	67,50	47,25
XI Kosten van bewerking				
1. Fraisen				
Benzine	4½ liter à f 0,26/liter	f 1,17		
Olie		" 0,40		
Arbeid	3 uur à f 1,02	" 3,06	4,63	3,24
2. Cultivatoren				
Benzine	3 liter à f 0,26/liter	f 0,78		
Olie		" 0,25		
Arbeid	2 uur à f 1,02	" 2,04	3,07	2,15

Rapport no. 93, bijlage A 2

				per 100 RR ² (gemeten)	per 10 are
3.	Greppelen (Arbeid)	4 uur à f 1,02		4,08	2,86
4.	Kunstmeststrooien				
	Kalizout 40%	100 kg à f 13,60/100 kg	f 13,60		
	Superfosfaat	100 kg à f 8,90/100 kg	" 8,90		
	Zwavelzure Ammo- niak	50 kg à f 15,10/100 kg	" 7,55		
	idem (voorjaar)	50 kg à f 15,10/100 kg	" 7,55		
	Arbeid	3 uur à f 1,02	" 3,06	40,66	28,46
5.	Bedden afsteken, planten, overschieten en harken (Arbeid)	90 uur à f 1,02		91,80	64,26
6.	Ziekzoeken (Arbeid)	25 uur à f 1,02		25,50	17,85
7.	Sputten (4x) Tulisan Arbeid	4 x 1,2 kg. a f 6,-/kg 4 x 3 uur af 1,02	f 28,80 " 12,24	41,04	28,73
8.	Wieden en paden schrappen (Arbeid)	70 uur à f 1,02		71,40	49,98
9.	Koppen (Arbeid)	35 uur à f 1,02		35,70	24,99
10.	Roelen incl. loof afschoffelen (Arbeid)	115 uur à f 1,02		117,30	82,11
11.	Pellen (Arbeid)	90 uur à f 0,60		54,-	37,80
12.	Schuurwerk	100			
	Electriciteit	420 x 200 kwu à f 0,13/ kwh.	f 6,43		
	Anthraciet	3 hl. à f 4,50/hl.	" 13,50		
	Cokes	1 hl. a f 2,35/hl.	" 2,35		
	Arbeid	65 uur à f 1,02	" 66,30	88,58	62,-
13.	Vaarkosten voor ge- hele bedrijf (incl. veilingwaren)				
	Benzine	300 liter à f 0,26/lit.	f 78,-		
	Olie	11 liter a f 0,80/lit.	" 8,80		
	Arbeid	350 uur à f 1,02	" 357,-		
		30% x $\frac{100}{420}$ x	f 443,80	31,70	22,19
14.	Vracht naar exporteur in de Bollenstreek (D.v.D)	35 manden à f 0,80/mand		28,-	19,60
5.	Mandenhuur	35 manden à f 0,10/mand		3,50	2,45
6.	Provisie In-en Ver- koopbureau	2½% van f 1125,01		28,13	19,69
7.	Omzetbelasting	3% van f 1125,01		33,75	23,63
				702,84	491,99

		per 100 RR ² (gemeten)	per 10 are
<u>XII Overige kosten</u>			
1. Diverse Kosten (D.v.D.)	$30\% \times \frac{100}{420} \times f 225,-$	f 16,07	
2. Vakheffing	$100 \text{ rr}^2 \text{ à } f 0,20/\text{rr}^2$	" 20,-	
3. Verlet, div. werkz., heden en Onderbezetting handenarbeid	$20\% \text{ van } (359 \text{ uur à } f 1,02)$	" 73,24	
4. Rente bedrijfskapitaal	$6\frac{1}{2} \text{ mnd over } f 750,-$	" 17,06	126,37 88,46
<u>Totale kosten bij levering aan exporteur in de Bollenstreek</u>			1125,01 787,51
(excl. ondernemersloon)			
Retourvracht van de lege manden, benevens nog 2½% provisie komen ten laste van de koper.			
<u>Totale kosten excl. XI</u>			
<u>14 t/m 17</u>		f 1031,63	f 722,14
Transport naar de veiling (Diensten van derden)	35 manden à f 0,30/mand	10,50	7,35
Mandenhuur (D.v.D)	35 manden à f 0,10/mand	3,50	2,45
Veilingkosten	4% van f 1123,47	44,97	31,48
Omzetbelasting	3% van f 1123,47	33,73	23,61
<u>Totale kosten bij levering op de veiling</u>			
(excl. ondernemersloon)		f 1124,33	f 787,03

KOSTPRIJSBEREKENING VAN TULPENBOLLEN (PRIJSPEIL 1948)

BLOEMBOLLENSTREEK / KLEINBEDRIJF.

Bedrijfstype

Ook hier werd, teneinde tot een representatief bedrijfstype te komen een steekproef genomen uit de Inventarisatie van Land- en Tuinbouw in 1946, en wel van een aantal bedrijven met een teelt-recht van 75 - 150 are tulpen en narcissen. Uit onderstaande frequentietabel blijkt dat het grootste deel dier bedrijven van deze gewassen een oppervlakte beteede, liggende tussen 75 en 110 are,

Oppervl.

tulp en narcis

(are): 75-80 80-90 90-100 100-110 110-120 120-130 130-140 140-150 >150

Aantal bedrij-

ven: 5 13 12 14 3 1 4 0 4

Daar wij voor de kostprijsberekening uitgaan van een goed verzorgde teelt in een daarvoor goed geoutilleerd bedrijf is hiervoor een oppervlakte van tulpen en narcissen gesteld van 110 are. Immers een aan redelijke eisen voldoende inrichting enz. wordt in de kleinere bedrijven in veel mindere mate aangetroffen.

Voor het bepalen van de totale bedrijfs-grootte bleken de meeste opgaven minder geschikt. Het kwam ons namelijk voor dat in een groot aantal gevallen, wellicht door een misverstand, de opgaven van de oppervlakten aardappelenteelt (incl. personeelsaardappelen) en wellicht ook van braakland achterwege gebleven was. Bij een aantal bedrijven waar deze opgaven wel gedaan waren bleek dat bij een gemiddelde oppervlakte van 69 are tulpen (gemeten) gemiddeld 31 are aardappelenland en 12 are braakland aanwezig was, waarnaast dan nog 14 are met gladiolen beteed werd, zodat een oppervlakte van gemiddeld ongeveer 57 are in de winter verdolven kan worden.

Teneinde een oppervlakte verhouding voor de verschillende soorten bollen te kunnen vaststellen berekenden wij voor een aantal bedrijven in Lisse, Hillegom en Noordwijk de gemiddelde oppervlakten der verschillende bol (knol) gewassen, welke wij daarna uitdrukten in procenten van de oppervlakte tulpen.

Daarnaast is uitgaande van een oppervlakte tulpen en narcissen van ca 110 are, met behulp van de gevonden gemiddelde verhouding, na afronding het voor deze kostprijsberekening te gebruiken bedrijfstype opgesteld. Op dit bedrijf kan bij een oppervlakte tulpen van 65 are (gemeten) in de winter 55 are verdolven worden (20 are gladiolen gemeten, 20 are aardappelen en 15 are braakland).

	Lisse		Hillegom		Noordwijk		Gemid-	Bedrijfstype
Aantal bedr.	17		21		10		deld	kostprijsber.
Opp.tulpen	48 are (100%)		62 are (100%)		63 are (100%)		100%	65 are 65 are
" narcissen	41 " (85%)		42 " (68%)		39 " (62%)		73%	47,4 " 45 "
" gladiolen	19 " (39%)		11 " (18%)		19 " (31%)		28%	18,2 " 20 "
" crocussen	15 " (31%)		17 " (27%)		6 " (10%)		25%	16,3 " 15 "
" ander bij-								
goed	14 " (29%)		32 " (52%)		9 " (14%)		36%	23,4 " 25 "

Totaal gemeten maat bloembollen 170,3 are 170 are

0 Totaal oppervlakte incl. middenpad en heggepaden 185 are

Opp. aardappelenland (ca 18 are + 2 are middenpaden en hegge-

paden) 20 "

Opp. braak liggend land (ca 13 are + 2 are middenpaden en heg-

gepaden) 15 "

220 are

Rapport no. 93, Bijlage B I.

Erf, sloten, vaste paden, enz. (ca 12%)	sub-totaal	220 are
		30 "
Totale kadastrale oppervlakte		250 are

1) Gemiddeld ca 20 are vroege tulpen en 45 are late tulpen.

De grond en de kosten van het verdelfen.

De waarde van de grond voor het kleinbedrijf, dat in de Bollenstreek over het algemeen in de polder is gelegen is na informatie bij de taxateur van het Prijzenbureau voor Onroerende Zaken te Leiden gesteld op f 4500 per ha. Daar deze grond over het algemeen kalkarm is, is rekening gehouden met een periodieke kalkmergelgift. In de kosten van de grond werden tevens opgenomen de kosten voor een lichte drainering (rijen op 25 meter) en de onderhoudskosten van gemiddeld 200 meter hagen per ha.

De kosten van het verdelfen en de kosten van de grond over het eerste jaar na het verdelfen zijn zoals reeds werd opgemerkt voor 2/3 deel ten laste van de tulpen gebracht.

Bemesting met stalmest en kalkmergel.

Uitgegaan is van het gebruik van ruige mest in een hoeveelheid van 1 $\frac{1}{2}$ kruiwagen per 4 jaren, wat bij de huidige stalmestprijzen een vrij ruime gift geacht kan worden. De kosten van deze bemesting, welke in de eerste plaats gezien als algemene kosten voor het op peil houden van de grond, zijn op dezelfde wijze als de kosten van de grond over de verschillende gewassen verdeeld, evenals de kosten van de kalkbemesting.

De bollenschuur, enz.

Aangenomen is een bollenschuur met één verdieping en een totale oppervlakte stellingen van 400 m². Hierbij is verondersteld dat een deel van de stelling oppervlakte, voor het leverbaar in een seizoen meermalen gebruikt kan worden. Teneinde echter niettemin bij grote oogsten en tegen nat weer gedekt te zijn, dienen in dit geval nog een 100 tal gaasbakken beschikbaar te zijn, waarvan de kosten dan ook in de berekening zijn opgenomen.

In verband met de voor tulpenbollen benodigde stellingruimte is 70% van de kosten van de schuur en de gaasbakken, alsook van de schuurkachels ten laste van de tulpen gebracht. Hetzelfde percentage is berekend van de vaste kosten van de sorteermachine, die evenmin als de schuur voor de narcissen gebruikt wordt.

De kosten van de schuur zijn berekend aan de hand van opgaven van bouwkosten voor 1939 van aannemers die zich op de bouw van deze schuren toelagen. Hierbij is uitgegaan van een stenen schuur met plat dak, ijzeren ramen en houten stellingen.

De overige algemene kosten.

De overige algemene kosten zijn verdeeld op basis van de normale arbeidsbehoefte der verschillende gewassen. Op grond hiervan is 40% lezer kosten ten laste van de tulpen gebracht. Bij de berekening zijn voorts de volgende factoren gebruikt, die echter uitsluitend rekenkundige betekenis hebben:

100 De kosten voor 455 rr² tulpen zijn uitgedrukt per 100 rr²,
455 door gebruik te maken van de factor $\frac{100}{455}$

185 Voor omrekening van de voor de totale oppervlakte bloembollen
170 (185 are) gegeven kosten naar de gemeten maat (170 are) is de
factor $\frac{185}{170}$ gebruikt.

De verkoopkosten.

Voor levering over de veiling zijn veilingkosten en mandenhuur in rekening gebracht. De levering op het bedrijf van de exporteur is gebracht via een commissionair, waarbij gebruik gemaakt wordt van eigen manden. Bij gebreke hiervan tegenwoordig ook wel van manden van de koper.

PRODUCTIEKOSTEN TULPENBOLLEN

Klein bedrijf, Bloembollenstreek

			per 100 bedden à 1 RR2	per 10 are
I. <u>Kosten van de grond</u> (waarde f. 4500,-/ha)				
Rente	3% van (2 $\frac{1}{2}$ ha à f. 4500,-/ha)	f. 337,50		
Grond- en polderlasten	2 $\frac{1}{2}$ ha à f. 35,-/ha	" 87,50		
Afschrijving drains	5% van (2 $\frac{1}{2}$ ha à f. 120,-/ha)	" 15,--		
	$\frac{185}{170} \times 65 \times \frac{1}{220} \times \frac{2}{3} \times \frac{100}{455} \times$	f. 440,--	f. 51,82	f. 36,27
II. <u>Kosten v.d. bollenschuur</u> (zie bijlage D 11)	70% x $\frac{100}{455}$ x f. 520,--		f. 80,--	f. 56,--
III. <u>Kosten v.d. kachels</u> (zie bijlage D 12)	70% x $\frac{100}{455}$ x f. 22,--		f. 3,38	f. 2,37
IV. <u>Kosten v.d. sorteermachine</u> (zie bijlage D 7)	70% x $\frac{100}{455}$ x f. 85,--		f. 13,08	f. 9,16
V. <u>Kosten v.d. gaasbakken</u> (100 st., zie bijlage D 8)	70% x $\frac{100}{455}$ x f. 19,--		f. 2,92	f. 2,04
VI. <u>Kosten v.d. schuit</u> (zie bijlage D 14)	40% x $\frac{100}{455}$ x f. 82,--		f. 7,21	f. 5,05
VII. <u>Kosten v.d. manden</u> (125 st., zie bijlage D 13)	40% x $\frac{100}{455}$ x (1 $\frac{1}{4}$ x f. 116,--)		f. 12,75	f. 8,93
VIII. <u>Kosten v.h. gereedschap</u> (zie bijlage D 15)	40% x $\frac{100}{455}$ x f. 229,--		f. 20,13	f. 14,09
IX. <u>Kosten v.d. bollenkraam</u>				
Rente plantgoed	3% van (23 hl à f. 60,-/hl)	f. 41,40		
Assurantie (incl. le- verbaar)	2 ^o /oo van f. 3150,--	" 6,30		
Vernieuwing plantgoed	3% van f. 1380,--	" 41,40	f. 89,10	f. 62,37
X. <u>Kosten van bewerking</u>				
1. <u>Verdelven (24 duim)</u>	$\frac{185}{170} \times \frac{2}{3} \times (125 \text{ uur à f. 1,15})$		f. 104,29	f. 73,--
2. <u>Stro steken</u>				
Stro	120 kg à f. 95,-/1000 kg	f. 11,40		
Arbeid	5 uur à f. 1,15	" 5,75	" 17,15	" 12,--
3. <u>Kalkbemesting (1 x p. 4 jaar)</u>				
Kalkmergel	800 kg à f. 25,-/1000 kg	f. 20,--		
Arbeid	8 uur à f. 1,15	" 9,20		
	1 $\frac{2}{3}$ x 1 $\frac{1}{4}$ x	f. 29,20	" 12,17	" 8,52
4. <u>Stalmest spreiden</u> (gem. 1 1/3 kruiwagen p. RR p. 4 jaar)				
Ruige mest	16 $\frac{2}{3}$ m ³ à f. 13,-/m ³	f. 216,67		
Arbeid	15 uur à f. 1,15	" 17,25		
	1 $\frac{2}{3}$ x 1 $\frac{1}{4}$ x	f. 233,92	" 97,47	" 68,23
5. <u>Prakken (Arbeid)</u>	20 uur à f. 1,15		" 23,--	" 16,10
6. <u>Afleggen (Arbeid)</u>	7 uur à f. 1,15		" 8,05	" 5,64
7. <u>Plantgoed oprapen en varen (Arbeid)</u>	2 uur à f. 1,15		" 2,30	" 1,61
8. <u>Planten (Arbeid)</u>	50 uur à f. 1,15		" 57,50	" 40,25
9. <u>Opmaken en dekken</u>				
Riet	(175 bos à f. 0,35) x 50%	f. 30,63		
Arbeid	25 uur à f. 1,15	" 28,75	" 59,38	" 41,57

			per 400 bedden à 1 RR	per 10 are
10. Najaarsbemesting				
Korrels 5-10-10	200 kg à f.16,50/100 kg	f. 33,--		
Zwavelzure Ammoniak	50 kg à f.15,56/100 kg	" 7,78		
Arbeid	3 uur à f.1,15	" 3,45	f.44,23	f. 30,96
11. Opschudden, riet af- halen en op schelf zetten (Arbeid)	20 uur à f.1,15		" 23,--	" 16,10
12. Voorjaarsbestemming				
Zwavelzure Ammoniak of K.A.S.	30 kg à f.15,56/100 kg	f. 4,67		
Arbeid	1 uur à f.1,15	" 1,15	" 5,82	" 4,07
13. Dagvaarden, ziekzoeken en dwalingen steken (Arbeid)	30 uur à f.1,15		" 34,50	" 24,15
14. Spuiten (4x)				
Tulisan (0.3%)	4 x 1,2 kg à f.6,--/kg	f. 28,80		
Arbeid	4 x 3 uur à f.1,15	" 13,80	" 42,60	" 29,82
15. Haver zaaien				
Haver	2½ kg à f.31,50/100 kg	f. 0,79		
Arbeid	½ uur à f.1,15	" 0,58	" 1,37	" 0,96
16. Schoffelen en wieden (Arbeid)	100 uur à f.1,15		"115,--	" 80,50
17. Koppen (Arbeid)	35 uur à f.1,15		" 40,25	" 28,18
18. Afschoffelen en blad opruimen (Arbeid)	15 uur à f.1,15		" 17,25	" 12,08
19. Roaien, horren en transport (Arbeid)	60 uur à f.1,15		" 69,--	" 48,30
20. Pellen				
Accoordloon	80 manden à f.0,75	f. 60,--		
Sociale lasten	12½% van f.60,--	" 7,50	" 67,50	" 47,25
21. Ziften en op stelling storten				
Electriciteit	3 kwu à f.0,11½/kwu	f. 0,35		
Arbeid	20 uur à f.1,15	" 23,--	" 23,35	" 16,35
22. Stoken enz.				
Anthraciet	3 hl à f.4,50/hl	f. 13,50		
Cokes	1 hl à f.2,35/hl	" 2,35		
Arbeid	20 uur à f.1,15	" 23,--	" 38,85	" 27,20
23. Tellen, nakijken en in manden doen (Arbeid)	15 uur à f.1,15		" 17,25	" 12,08
24. Egaliseren (Arbeid)	5 uur à f.1,15		" 5,75	" 4,03
25. Vervoer naar de hande- laar 1)	35 manden à f.0,30/mand		" 10,50	" 7,35
26. Verkoopcommissie	3% van f.1466,73		" 44,--	" 30,80
27. Omzetbelasting	3% van f.1466,73		" 44,--	" 30,80
			f.1025,53	f.717,90
I. Overige kosten				
1. Algemene kosten	40% x $\frac{100}{455}$ x f.200,--	f. 17,58		
2. Verlet, div. werkzaam- heden en onderbezetting handenarbeid	15% van (480 uur à f.1,15)	" 82,80		
3. Vakheffing	100 RR à f.0,20/RR	" 20,--		
4. Rente bedrijfskapitaal	11 mnd over f.1050,--	" 40,43	f.160,81	f.112,57
Totale kosten bij leve- ring rechtstreeks aan handelaar (excl. ondernemersloon)			f.466,73	f.1026,75

1) Retourvracht lege manden komt ten laste van de koper.

Totale kosten excl. X
 25.4/27
 Vervoer naar de veiling
 Veilingkosten
 Mandenhuur
 Omzetbelasting

Totale kosten bij levering via de veiling
 (incl. ondernemersloon)

35 manden à f.0,25/mand
 6% van f.1517,--
 35 manden à f.-0,10/mand
 3% van f.1517,--

per 100 bedden à 1 RR	per 10 are
f.1368,22	f.957,80
" 8,75	" 6,13
" 91,02	" 63,71
" 3,50	" 2,45
" 45,51	" 31,86
<u>f.1517,--</u>	<u>f.1061,95</u>

KOSTPRIJSBEREKENING VAN TULPENBOLLEN (PRIJSPEIL 1948)
BLOEMBOLLENSTREEK / GROOTBEDRIJF.

Bedrijfstype.

Teneinde tot een bepaald bedrijfstype te komen werd van alle export-bedrijven in de gemeenten Noordwijk, Noordwijkerhout, Sassenheim, Voorhout, Lisse en Hillegom, welke een van betekenis zijnde oppervlakte hyacinthen telen, de gemiddelde bedrijfsgrootte en de verhouding der verschillende gewassen en braakland bepaald. Hierbij is de oppervlakte tulpen op 100 gesteld.

Hyacinthenbedrijven Inventarisatie Land- en Tuinbouw 1946.

	Noord- wijk	Noord- wijker- hout	Sas- sen- heim	Voor- hout	Lisse	Hil- le- gom	Grondslag voor be- rekening
Aantal bedrijven	10	9	18	12	46	41	136
Kadastrale opp.(are)	1806	962	1317	663	838	864	
Opp.cultuurgrond (are)	1724	874	1200	569	693	770	
Tarra (%)	5	10	10	16	20	13	10
Braakland	71	37	27	28	35	43	40
Aardappelen, bonen	19	39	13	1	13	10	10
Andere akkerbouw- en tuinbouwgewassen	13	9	22	1	2	6	5
Totaal	103	85	62	30	50	59	
Gladiolen	77	47	26	15	16	26	25
Hyacinthen	21	44	52	38	62	58	50
Vroege tulpen	43	38	18	36	31	33	30
Late tulpen	57	62	82	64	69	67	70
Narcissen	48	87	52	49	54	50	50
Crocus, enz.	14	23	27	3	12	36	20
Totale opp.blb. (gemeten)	260	301	257	205	244	270	245
Heggen en tussenpaden	12	14	15	10	14	26	15

Als basis voor de kostprijsberekening is tenslotte het hierna volgende bedrijfstype gekozen met 2 ha tulpen en 1 ha hyacinthen. Teneinde een eenvoudige berekening mogelijk te maken, zijn de kosten voor dit bedrijf bepaald alsof het een uitsluitend kwekerijbedrijf was, dus zonder export.

Hyacinthen (gemeten maat)	100 are
Vroege tulpen (gemeten maat)	60 "
Late tulpen (gemeten maat)	140 "
Narcissen (gemeten maat)	100 "
Gladiolen (gemeten maat)	50 "
Crocussen, enz. (gemeten maat)	40 "
Totaal (gemeten maat)	490 are
Heggen en tussenpaden	40 "
Totaal (incl. paden)	530 are
Aardappelen	20 "
Andere akkerbouwgewassen	10 "
Braakland	80 "
Totaal opp. cultuurgrond	640 are
Tarra (ca 10%)	60 "
Totaal kadastraal	700 are

De kosten van de grond en het verdelen.

De kosten van goed grond over de tulpenteelt zijn gebaseerd op f. 9000,- per ha. Weliswaar geldt voor de grond in verband met haar geschiktheid voor de hyacinthenteelt hogere prijzen; doch de meerkosten zijn in dit geval als kosten voor de Hyacinthenteelt gezien.

In de kosten van de grond zijn tevens opgenomen de kosten van de drainering (rijen op $12\frac{1}{2}$ meter). De kosten van het verdelen en de kosten van de grond over het eerste jaar na het verdelen zijn zoals reeds werd opgemerkt, voor $\frac{2}{3}$ deel ten laste van de tulpen gebracht.

Bemesting met stalmest.

Uitgegaan is van het gebruik van ruige mest in een hoeveelheid van 2 kruiwagens per 4 jaren op grond, welke tevens voor de hyacinthenteelt gebruikt wordt. De kosten van deze bemesting zijn in de eerste plaats gezien als algemene kosten voor het op peil houden van de grond. Daar deze zwaardere bemesting in het bijzonder geschiedt ten behoeve van de hyacinthen, is de stalmest, welke hier meer gegeven wordt dan in het kleinbedrijf, arbitrair voor $\frac{3}{6}$ gedeelte ten laste van de hyacinthen, $\frac{2}{6}$ ten laste van de tulpen en $\frac{1}{6}$ ten laste van de narcis gebracht, zodat tenslotte hyacinthen en tulpen even zwaar belast worden.

De bollenschuur, enz.

Aangenomen is een bollenschuur met een totale oppervlaktestelling van 2000 m² en een balkkamer met een grondoppervlakte van 15 m². Aangenomen is, dat deze oppervlaktestelling voldoende is om de gehele oogst te bergen. In verband met de voor tulpenbollen benodigde stellingruimte is 45% van de kosten van de schuur en de verwarmingsinstallatie ten laste van de tulpen gebracht, waarbij rekening is gehouden met het aandeel dat de balkkamer van de totale vloeroppervlakte der schuur in beslag neemt. De kosten van de schuur zijn berekend aan de hand van opgaven van bouwkosten voor 1939. Hierbij is uitgegaan van een stenen schuur met platdak, ijzeren ramen en houten stellingen.

De kosten van sorteermachine en bollenmanden zijn op dezelfde wijze verdeeld als de kosten van de schuur.

De overige algemen kosten.

De overige algemene kosten zijn verdeeld op basis van de normale arbeidsbehoefte der verschillende gewassen. Op grond hiervan is $42\frac{1}{2}\%$ dezer kosten ten laste van de tulpen gebracht.

Bij de berekening zijn voorts de volgende factoren gebruikt, welke echter uitsluitend rekenkundige betekenis hebben:

$\frac{100}{1400}$ - De kosten van 1400 RR2 tulpen zijn uitgedrukt per 100 RR2, door gebruik te maken van de factor $\frac{100}{1400}$.

$\frac{530}{490}$ - Voor omrekening van de voor de totale oppervlakte bloembollen (530 are) naar de gemeten maat (490 are) is de factor $\frac{530}{490}$ gebruikt.

De verkoopkosten.

Voor levering over de veiling zijn veilingkosten en mandenhuur in rekening gebracht. Het tweede geval namelijk oplevering van de bollen bij de exporteurs, brengt geen verkoopkosten mede, daar de bloembollen op het exportbedrijf zelf gekweekt zijn.

PRODUCTIEKOSTEN TULPENBOLLEN

Groot bedrijf, Bloembollenstreek

			per 100 bedden ² à 1 RR	per 10 are
I. Kosten van de grond (waarde f. 9000,-/ha)				
Rente	3% van (7 ha à f. 9000,-/ha)	f. 1890,—		
Grond- en polder- lasten	7 ha à f. 25,-/ha	" 175,—		
Afschrijving drains	5% van (7 ha à f. 250,-/ha)	" 87,50		
	$\frac{200}{640} \times \frac{100}{1400} \times \frac{530}{490} \times 1 \frac{2}{3}$	f. 2152,50	f. 86,62	f. 60,63
II. Kosten v.d. bollenschuur met verwarming (zie bijlage D 16)				
	$45\% \times \frac{100}{1400} \times f. 2311,—$		f. 74,28	f. 52,—
III. Kosten v.d. sorteermachine (zie bijlage D 17)				
	$45\% \times \frac{100}{1400} \times f. 129,—$		f. 4,15	f. 2,91
IV. Kosten van de manden (500 manden, zie bijlage D 13)				
	$45\% \times \frac{100}{1400} \times (5 \times f. 116,—)$		f. 18,64	f. 13,05
V. Kosten v.d. gaasbakken (200 st., zie bijlage D 8)				
	$42 \frac{1}{2}\% \times \frac{100}{1400} \times (2 \times f. 19,—)$		f. 1,15	f. 0,81
VI. Kosten v.d. schuiten (zie bijlage D 18)				
	$42 \frac{1}{2}\% \times \frac{100}{1400} \times f. 489,—$		f. 14,84	f. 10,39
VII. Kosten v.h. gereedschap (waarde f. 3250,—, zie bijlage D 19)				
	$42 \frac{1}{2}\% \times \frac{100}{1400} \times f. 497,—$		f. 15,09	f. 10,56
VIII. Kosten v.d. bollenkraam Rente plantgoed				
	3% van (23 hl. à f. 60,-/hl)	f. 41,40		
Assurantie (incl. leverbaar)	2% van f. 3150,—	" 6,30		
Vernieuwing plantgoed	3% van f. 1380,—	" 41,40	f. 89,10	f. 62,37
IX. Kosten v. bewerking				
1. Verdelven (24 duim)	$\frac{530}{490} \times \frac{2}{3} \times (125 \text{ uur à f. 1,15})$		f. 103,66	f. 72,56
2. Stro steken				
Stro	120 kg à f. 95,-/1000 kg)	f. 11,40		
Arbeid	5 uur à f. 1,15	" 5,75	" 17,15	" 12,—
3. Stalmest spreiden (gem. 2 kruiwagens per RR per 4 jr)				
Ruige mest	25 m ³ à f. 13,-/m ³	f. 325,—		
Arbeid	22 uur à f. 1,15	" 25,30		
	7/18 x	f. 350,30	" 136,23	" 95,36
4. Prakken (Arbeid)	20 uur à f. 1,15		" 23,—	" 16,10
5. Afleggen (Arbeid)	7 uur à f. 1,15		" 8,05	" 5,64

6. Plantgoed oprapen, ontsmetten en varen Aretan Arbeid	2½ kg à f. 6,46/kg 4 uur à f. 1,15	f. 16,15 " 4,60	f. 20,75	f. 14,53
7. Planten (Arbeid)	50 uur à f. 1,15		" 57,50	" 40,25
8. Opmaken en dekken Riet Arbeid	(175 bos à f. 0,35) x 50% 25 uur à f. 1,15	f. 30,63 " 28,75	" 59,38	" 41,57
9. Najaarsbemesting Korrels 5-10-10 Zwavelzure Ammoniak Arbeid	200 kg à f. 16,50/100 kg 30 kg à f. 15,56/100 kg 3 uur à f. 1,15	f. 33,-- " 4,67 " 3,45	" 41,12	" 28,78
10. Opschudden, niet afhalen en op schelf zetten (Arbeid)	20 uur à f. 1,15		" 23,--	" 16,10
11. Voorjaarsbemesting Zwavelzure Ammoniak of K.A.S. Arbeid	30 kg à f. 15,56/100 kg 1 uur à f. 1,15	f. 4,67 " 1,15	" 5,82	" 4,07
12. Gieren Koemest Arbeid	1½ m³ à f. 14,50/m³ 6 uur à f. 1,15	f. 21,75 " 6,90	" 28,65	" 20,06
13. Dagvaarden, ziekzoeken en dwalingen steken (Arbeid)	30 uur à f. 1,15		" 34,50	" 24,15
14. Spuiten (4x) Tulisan (0,8%) Arbeid	4 x 1,2 kg à f. 6,-/kg 4x3 uur à f. 1,15	f. 28,80 " 13,80	" 42,60	" 29,82
15. Haver zaaien Haver Arbeid	2½ kg à f. 31,50/100 kg ½ uur à f. 1,15	f. 0,79 " 0,58	" 1,37	" 0,96
16. Schoffelen en wieden (Arbeid)	100 uur à f. 1,15		" 115,--	" 80,50
17. Koppen (Arbeid)	35 uur à f. 1,15		" 40,25	" 28,18
18. Afschoffelen en blad opruimen (Arbeid)	15 uur à f. 1,15		" 17,25	" 12,08
19. Rooien, horren en transport (Arbeid)	60 uur à f. 1,15		" 69,--	" 48,30
20. Pellen Accoordloon Sociale lasten	80 manden à f. 0,75 12½% van f. 60,--	f. 60,-- " 7,50	" 67,50	" 47,25
21. Ziften en op stelling storten Electriciteit Arbeid	4 kwu. à f. 0,11 ⁵ /kwu. 20 uur à f. 1,15	f. 0,46 " 23,--	" 23,46	" 16,42
22. Stoken enz. Anthraciet Cokes Arbeid	3 hl. à f. 4,50/hl. 1 hl. à f. 2,35/hl. 10 uur à f. 1,15	f. 13,50 " 2,35 " 11,50	" 27,35	" 19,15
23. Tellen, nakijken en in manden doen (Arbeid)	15 uur à f. 1,15		" 17,25	" 12,08
24. Egaliseren (Arbeid)	5 uur à f. 1,15		" 5,75	" 4,03
			<u>£985,59</u>	<u>£689,94</u>

X. Overige kosten

1. Algemene kosten (incl. administratie)

2. Vakheffing

3. Verlet, div. werkzaamheden en onderbezetting handenarbeid

4. Extra loon toezichhoudend personeel

5. Rente bedrijfskapitaal

Totale kosten in eigen bedrijf

(excl. ondernemersloon)

Kosten bij levering via de veiling

Totale kosten

Vervoer naar de veiling

Veilingkosten

Mandenhuur

Omzetbelasting

Totale kosten bij levering via de veiling

(excl. ondernemersloon)

$42\frac{1}{2}\% \times \frac{100}{1400} \times f.950,-$
100 RR à f.0,20/RR

15% van (497 uur à f. 1,19)

$42\frac{1}{2}\% \times \frac{100}{1400} \times f.390,-$

10½ mnd over f.1125,-

f.28,84

" 20,—

" 85,73

" 11,84

" 41,34

per 100
bedden
à 1 RR²

per
10 are

f.187,75

f.131,43

f.1477,20

f.1034,09

f.1477,20

f.1034,09

" 8,75

" 6,13

" 98,20

" 68,74

" 3,50

" 2,45

" 49,10

" 34,37

f.1636,75

f.1145,78

Bijlage D

1. Berekening gemiddeld uurloon Bloembollenstreek.
2. Berekening gemiddeld uurloon West-Friesland.
3. Kosten van een bollenschuur West-Friesland.
4. Kosten van een hetelucht-kachel.
5. Kosten van een fraismachine.
6. Kosten van de schuiten West-Friesland.
7. Kosten van een bloembollensorteermachine (kleine Lavo).
8. Kosten van de gaasbakken.
9. Kosten van de poterbakken.
10. Kosten van het gereedschap West-Friesland.
11. Kosten van een bloembollenschuur klein-bedrijf Bloembollenstreek.
12. Kosten van kachels voor een bloembollenschuur.
13. Kosten van de manden.
14. Kosten van de schuit, klein-bedrijf Bloembollenstreek.
15. Kosten van het gereedschap, klein-bedrijf Bloembollenstreek.
16. Kosten van de bollenschuur, groot-bedrijf Bloembollenstreek.
17. Kosten van een bloembollensorteermachine (grote Lavo).
18. Kosten van de schuiten, groot-bedrijf Bloembollenstreek.
19. Kosten van het gereedschap, groot-bedrijf Bloembollenstreek.

BEREKENING GEMIDDELD UURLOON BLOEMBOLLENSTREEK

Weekloon volgens C.A.O. 1948-49

f. 41,-- 1)

Sociale lasten en vereveningsheffing :

Land- en tuinbouwongevallenwet	1,10%
Ziektewet 1930	2 %
Invaliditeitswet 1919 (0,60)	1,36%
Ziekenfondsbesluit	1,90%
Kinderbijslagwet	6 %
Vereveningsheffing	4,50%
Pensioenfonds	4,88%
Art. 7 en 8 C.A.O.	1,75%
	<u>23,49%</u>

" 9,63
f. 50,63

Bemestingskosten Aardappelland

" 0,30
f. 50,93

Aantal arbeidsuren per jaar volgens C.A.O.
Af: feest- en vacantiedagen

2445 uur
144 uur
2301 uur

Gemiddeld aantal arbeidsuren per week

2301 : 52 = 44, 3 uur.

Gemiddeld uurloon f. 50,93 : 44,3 =

f. 1,15

- 1) Hierbij is uitgegaan van het loon van volwaardige vaste arbeiders van 21 jaar en ouder, die volgens schriftelijke individuele overeenkomst ten hoogste 4 weken per contract-jaar in accoord werken.

Met de door vele werkgevers uit te betalen vacantietoeslag is geen rekening gehouden, daar deze volgens de desbetreffende bepalingen niet mag worden doorberekend.

BEREKENING GEMIDDELD UURLOON WEST-FRIESLAND

Weekloon volgens C.A.O.

f. 40,—

Sociale lasten:

Land- en tuinbouwongevallenwet	1,10%
Ziektewet	2 %
Ziekenfondsbesluit	1,90%
Invaliditeitswet 1919 (0,60)	1,50%
Kinderbijslagwet	6 %
Vereveningsheffing	4,50%
Art. 1638 c. B.W.	1,75%
	<u>18,75%</u>

" 7,50

Weekloon incl. sociale lasten

f. 47,50

Aantal arbeidsuren per jaar volgens C.A.O.

2570 uur

Af: 16 feest- en vacantiedagen

144 uur

2426 uur

Gemiddeld aantal arbeidsuren

per week 2426 : 52 = 46,7 uur.

Gemiddeld uurloon f. 47,50 : 46,7 =

f. 1,017

Afgerond

f. 1,02

Uurloon voor vrouwelijk personeel (pelsters)

gesteld op $2/3 \times f. 0,80 =$

f. 0,53

Sociale lasten 12 1/2%

" 0,07

Uurloon (incl. Sociale lasten)

f. 0,60

KOSTEN VAN EEN BOLLENSCHUUR
(West-Friesland)

Constructie: Stenen schuur met 1 verdieping, spouwmuur, beschoten kop met pannen, geïsoleerd met kramforsplaat, afmetingen 5 x 12½ m.
(voor indeling der schuur zie tekening)

Afschrijvingspercentage: 2%.

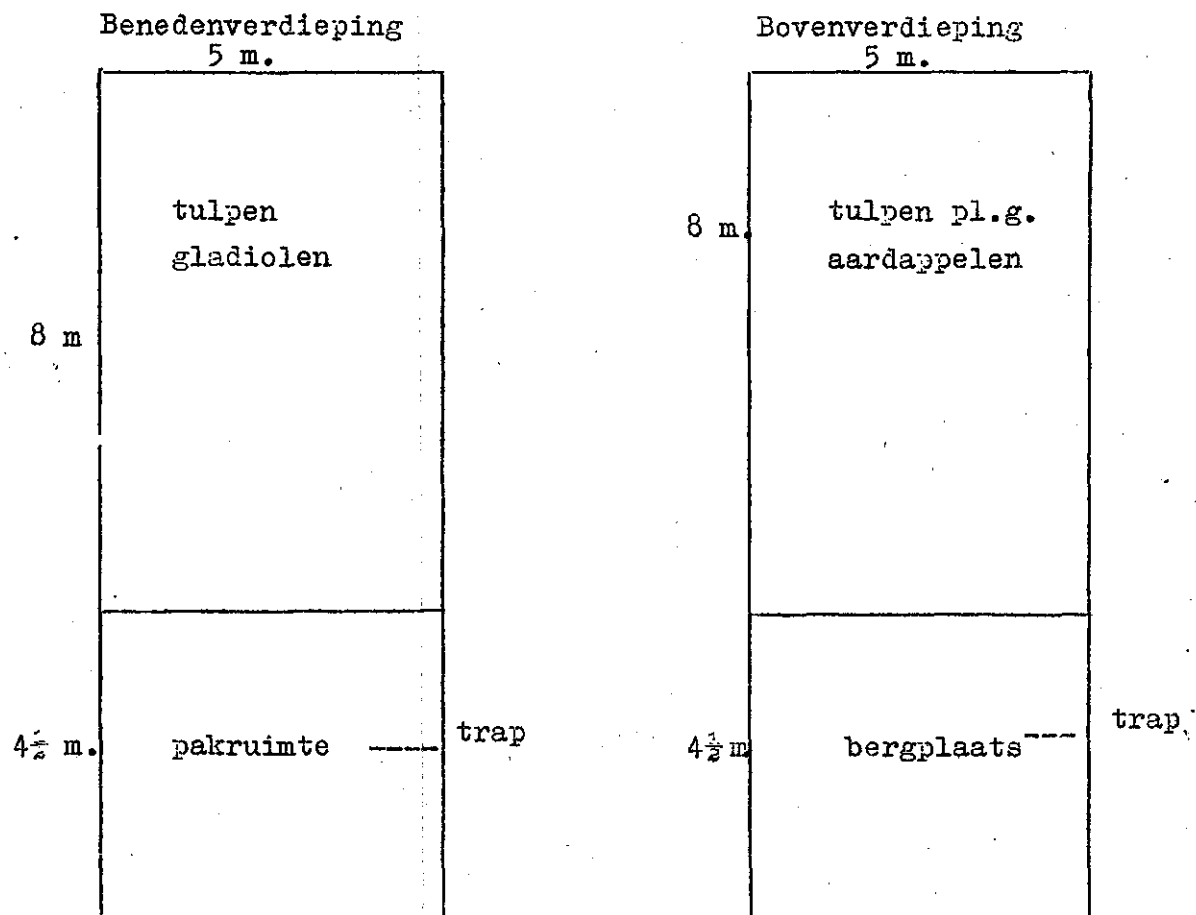
Waarde: f. 8.750,-- 1)

Gemiddeld geïnvesteerd kapitaal: 60% van f. 8.750,-- f. 5.250,--

Kosten:

Rente: 4% van f. 5,250,--	f.	210,--
Afschrijving: 2% van f. 8.750,--	"	175,--
Onderhoud: Diensten van Derden	"	45,--
Brandverzekering: 1% van f. 8.750,--	"	8,75
Grondlasten (gebouwd)	"	8,75
	<u>f.</u>	<u>447,50</u>

1) De waarde van deze schuur in 1939 kan gesteld worden op f. 3.500,--

KOSTEN VAN EEN HETELUCHT-KACHEL
(West-Friesland)

Constructie: Hetelucht-kachel systeem Vroling, (diameter
65 cm) met pijpen en ventilator van 220 Watt.

Afschrijvingspercentage: 10%.

Waarde: f. 825,—

Gemiddeld geïnvesteerd
kapitaal 60% van f. 825,— f. 495,—

<u>Kosten:</u>	Rente: 4% van f. 495,—	f. 19,80
	Afschrijving: 10% van f. 825,—	" 82,50
	Onderhoud	" 15,—
	Brandverzekering: 1 ^o / _{oo} van f. 825,—	" 0,83
	Ondernemingsbelasting: 4,8 ^o / _{oo} van f. 495,—	" 2,38
		<u>f. 120,51</u>

Afgerond f. 121,—

KOSTEN VAN EEN FRAISMACHINE

Constructie: Clifford 4½ p.k. met grote wielen en cultivator.

Afschrijvingspercentage: 16 2/3%.

<u>Waarde:</u>	Clifford	f. 1.505,--
	Grote wielen en cultivator	" 415,--
		<u>f. 1.920,--</u>

<u>Gemiddeld geïnvesteerd kapitaal:</u>	60% van f. 1.920,--	<u>f. 1.152,--</u>
---	---------------------	--------------------

<u>Kosten:</u>	Rente: 4% van f.1.152,--	f. 46,00
	Afschrijving: 16 2/3% van f.1.920,--	" 320,--
	Onderhoud	" 95,--
	Allerisk.verzekering	" 28,--
	Ondernemingsbelasting:	
	4,80% van f.1.152,--	" 5,53
		<u>f. 494,61</u>

Afgerond	<u>f. 495,--</u>
----------	------------------

KOSTEN VAN DE SCHUITEN
(West-Friesland)

Constructie: 3 tons ijzeren motorschuit met 6 P.K. motor,
2 tons ijzeren schuit, 3/4 tons ijzeren roeiboet,
(knoe)

Afschrijvings-
percentages:

Schuiten 2 1/2 %
Motor 10 %

Waarde:

3 tons ijzeren schuit	f. 800,--
6 P.K. motor	" 950,--
2 tons ijzeren schuit	" 650,--
3/4 tons roeiboet (knoe)	" 285,--
	<u>f. 2.685,--</u>

Gemiddeld geïnves-
teerd kapitaal:

60% van f. 2.685,-- f. 1.611,--

Kosten:

Rente: 4% van f. 1.611,--	f. 64,44
Afschrijving:	
Schuiten 2 1/2% v. f. 1.735,--	f. 43,38
Motor 10% van f. 950,--	<u>" 95,--</u>
	" 138,38
Onderhoud (Diensten van Derden)	" 120,--
Ondernemingsbelasting:	
4,8 % van f. 1.611,--	<u>" 7,73</u>
	<u>f. 330,55</u>

Afgerond

f. 331,--

KOSTEN VAN EEN BLOEMBOLLENSORTEERMACHINE

Constructie: Kleine "Lavo" met electromotor van 350 Watt met bijbehorende ziftplaatsen.

Afschrijvingspercentage: 5 %.

Waarde: f. 900,--

Gemiddeld geïnvesteerd kapitaal: 60% van f. 900,-- f. 540,--

<u>Kosten:</u>	Rente: 4% van f. 540,--	f. 21,60
	Afschrijving:	
	5% van f. 900,--	" 45,--
	Onderhoud: Diensten van Derden	" 15,--
	Brandverzekering: 1 ‰ van f. 900,--	" 0,90
	Ondernemingsbelasting:	
	4,3 ‰ van f. 540,--	" 2,59
		<u>f. 85,09</u>

Afgerond f. 85,--

KOSTEN VAN GAASBAKKEN
(100 stuks)

Constructie: Houten kanten met gaasbodems, afmetingen
75 x 60 x 8 cm (met pootjes 18 cm).

Afschrijvingspercentage: 5%.

Waarde: 100 stuks à f. 2,50 f. 250,--

Gemiddeld geïnvesteerd
kapitaal: 60% van f. 250,-- f. 150,--

Kosten:
Rente: 4% van f.150,-- f. 6,--
Afschrijving: 5% van f.250,-- " 12,50
Brandverzekering: 1‰ van f.250,-- " 0,25
Ondernemingsbelasting:
4,8‰ van f.150,-- " 0,72
f. 19,47

Afgerond f. 19,--

KOSTEN VAN POTERBAKKEN
(100 stuks)

<u>Constructie:</u>	Houten bakken 75 x 40 x (9 + 6) cm.	
<u>Afschrijvings- percentage:</u>	6 2/3%	
<u>Waarde:</u>	100 stuks à f. 1,55	<u>f. 155,--</u>
<u>Gemiddeld geïnves- teerd kapitaal:</u>	60% van f. 155,--	<u>f. 93,--</u>
<u>Kosten:</u>	Rente: 4% van f. 93,--	f. 3,72
	Afschrijving: 6 2/3% van f. 155,--	" 10,33
	Brandverzekering: 10/oo van f. 155,--	" 0,16
	Ondernemingsbelasting: 4,8 % van f. 93,--	" 0,45
		<u>f. 14,66</u>
	Afgerond	<u>f. 15,--</u>

KOSTEN VAN HET GEREEDSCHAP
(West-Friesland)

<u>Afschrijvingspercentage:</u>	15%	
<u>Waarde:</u>	f. 1.750,--	
<u>Gemiddeld geïnvesteerd kapitaal:</u>	60% van f. 1.750,--	<u>f. 1.050,--</u>
<u>Kosten:</u>	Rente: 4% van f. 1.050,--	f. 42,--
	Afschrijving: 15% van f. 1.750,--	" 262,50
	Brandverzekering: 1‰ van f. 1.750,--	" 1,75
	Ondernemingsbelasting: 4,8 ‰ van f. 1.050,--	" 5,04
		<u>f. 311,29</u>
	Afgerond	<u>f. 311,--</u>

De waarde is berekend voor de volgende gereedschappen:
 2 overschietschoppen, 3 spitgrepen, 2 mestgrepen, 2 boezelschoppen,
 2 panschoppen, 1 ballastshop, 2 plantschopjes, 2 plantlijnen met
 maatstok, 3 klauwen, 3 widders, 6 schrapers, 2 ziekhaakjes, 2 kwaad-
 zakken, 4 bollenrooischopjes, 4 aard.rooischopjes, 1 plantraam, 1
 roltafel, 1 modderzeef, 6 rooimandjes, 15 manden, 3 manden met
 steekpennen, 100 zakken, 2 dekzeilen, 1 rugspuit met toebehoren, 1
 houten mengvat, 1 platte kruiwagen, 2 bakkruiwagens, 15 kruiplanken
 à 4 m., 1 handzaaimachine, 1 aanaardmachine, peltafel met bankje,
 2 berries, 2 bollenmatten, 1 bascule met gewichten, 2 aardappelboren,
 2 gladiolenscharen, 2 struikentrekkers, 1 zeis met haarspit en ha-
 mer, 1 slagsikkel, 2 sikkels, 2 bloemkoolsabels, 1 baggerbeugel met
 net, 1 vlasbeugel met net, 2 kloeten en haken, 1 gieter, 2 emmers,
 1 litermaat, 2 rattefuiken, 3 molleklemmen, timmergereedschap, 1
 slegge, 3 paar treeklompen, 3 paar rubberlaarzen, 3 oliejasen,
 3 kruipbroeken, 1 waterkan, slijpsteen met bak.

KOSTEN VAN EEN BLOEMBOLLENSCHUUR
(klein bedrijf Bloembollenstreek)

Constructie: Stenen schuur met ijzeren ramen en platdak met mas-
tiek en grint. Afmetingen 6 x 10 x 6,25 m.
Oppervlakte stellingen 400 m².

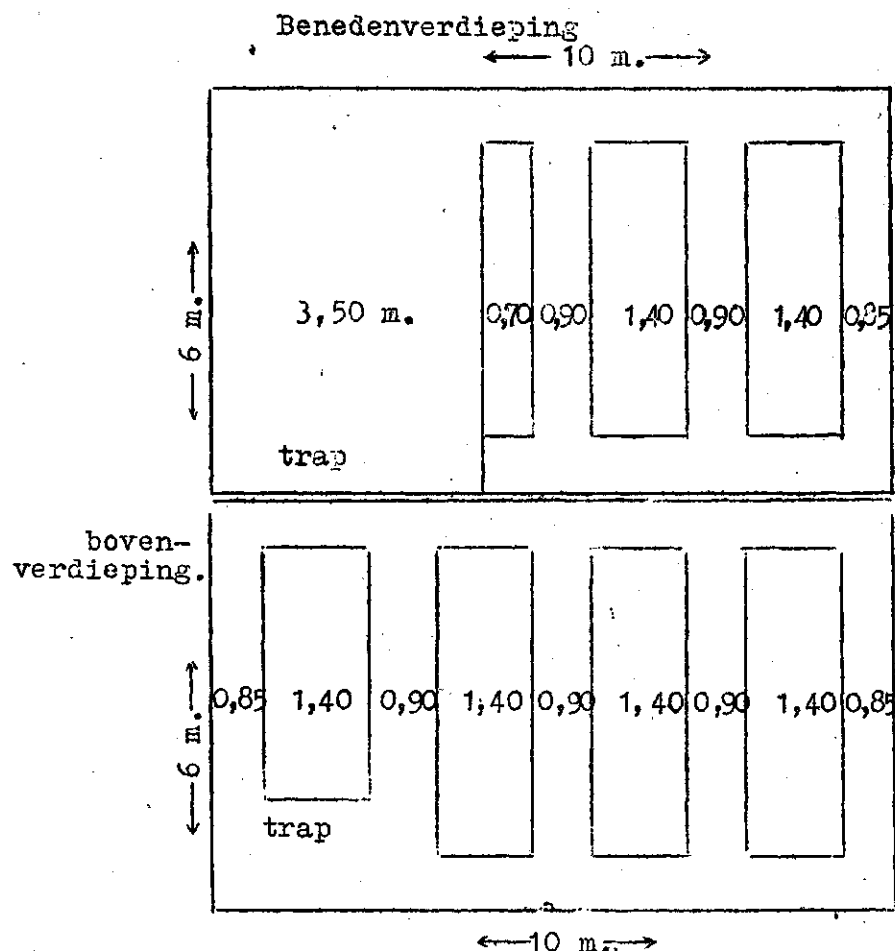
Afschrijvings-
percentage: 2 %.

Waarde: Schuur, waarde 1939 (375 m³ à f.8,--) x 2½ f.7.500,--
Stellingen, waarde 1939 (400 m³ à
f.2,50) x 2½ " 2.500,--
f.10.000,--

Gemiddeld geïnves-
teerd kapitaal: 60% x f. 10.000,-- f.6.000,--

Kosten: Rente: 4% van f. 6.000,-- f. 240,--
Afschrijving: 2% van f. 10.000,-- " 200,--
Onderhoud: Diensten van Derden " 60,--
Brandverzekering: 1 ‰ van f. 10.000,-- " 10,--
Grondbelasting (gebouwd) " 9,95
f. 519,95

Afgerond f. 520,--

KOSTEN VAN DE KACHELS IN EEN BLOEMBOLLENSCHUUR
(klein bedrijf Bloembollenstreek)

Constructie: 2 vulkachels met pijpen en ellebogen.

Afschrijvingspercentages: Kachels 10%
Pijpen en ellebogen 20%

Waarde: Kachels: waarde 1939 f.25,—/stuk
x 2½ f. 125,—
Pijpen: 2 x 3 m. à f.3,22/meter " 19,32
Ellebogen: 2 stuks à f.2,50 " 5,—
f. 149,32

Gemiddeld geïnvesteerd kapitaal: 60% van f. 149,32 f. 89,60

Kosten: Rente: 4% van f. 89,60 f. 3,58
Afschrijving:
Kachels: 10% van f. 125,— f.12,50
Pijpen en ellebogen:
20% van f. 24,32 " 4,86 " 17,36
Ondernemingsbelasting:
4,8 %o van f.89,60 " 0,43
Brandverzekering " 0,15
f. 21,52

Afgerond f. 22,—

KOSTEN VAN DE BOLLENMANDEN
(per 100 stuks)

Afschrijvings-
percentage:

8%

Waarde:

100 stuks à f. 8,--/stuk

f. 800,--

Gemiddeld geïnvesteerd
kapitaal:

60% van f. 800,--

f. 480,--

Kosten:

Rente: 4% van f. 480,--

f. 19,20

Afschrijving: 8% van f. 800,--

" 64,--

Onderhoud: Diensten van Derden

" 30,--

Brandverzekering:

1 ‰ van f. 800,--

" 0,80

Ondernemingsbelasting:

4,8 ‰ van f. 480,--

" 2,30

f. 116,30

Afgerond

f. 116,--

KOSTEN VAN DE SCHUIT
(Klein bedrijf, Bloembollenstreek)

Constructie: 3 tons ijzeren schuit

Afschrijvings-
percentage: 2½%

Waarde: f. 800,--
=====

Gemiddeld geïnvesteerd
kapitaal: 60% van f. 800,-- f. 480,--
=====

Kosten:
Rente: 4½ van f. 480,-- f. 19,20
Afschrijving: 2½% van f. 800,-- " 20,--
Onderhoud: Diensten van Derden " 40,--
Ondernemingsbelasting:
4,8 0/00 van f. 480,-- " 2,30
f. 81,50
=====

Afgerond f. 82,--
=====

KOSTEN VAN HET GEREEDSCHAP
(klein bedrijf, Bloembollenstreek)

Afschrijvingspercentage: 12½%.

Waarde: f. 1.500,--

Gemiddeld geïnvesteerd
kapitaal: 60% van f. 1.500,-- f. 900,--

Kosten:

Rente: 4% van f. 900,--	f. 36,--
Afschrijving: 12½% van f. 1.500,--	" 187,50
Brandverzekering: 1‰ van f. 1.500,--	" 1,50
Ondernemingsbelasting: 4,8 ‰ van f. 900,--	" 4,32
	<u>f. 229,32</u>

Afgerond f. 229,--

Het gereedschap bestaat uit:

1 spitlijn en haspel, 1 roelat, 3 graven, 2 mestvorken, 1 Roburwagen, 2 houten kruiwagens, 80 m. kruiplanken, 1 eg, 1 aflegmachine, 1 planthek, 3 overschietvorken, 3 ijzeren harken, 3 zinken bakken, 1 schuimschop, 3 rietvorken, 2 berries, 2 rietharken, 1 schelftladder, 1 gierschop, 1 gieremmer, 1 snotkoker, 2 ziekhaakjes, 1 draadbakje, 1 parapluie, 2 regelschoffels, 3 schoffels, 1 pulverisator, 1 litermaat, 1 ton, 1 paar rubberlaarzen, 1 handzaaimachine, 3 mesjes, 15 rooimandjes, 2 zandziften, 1 V schoffel, 3 dubbele troffels, 3 rooischopjes, 1 dekzeil, 1 peltafel met schragen, 2 stortbakken, 1 hangbak, 1 thermometer, 1 bascule met gewichten, 3 hl. maat, 200 zakken, 1 zeis met haarspit, hamer en strekel, 1 halve maan, 1 heggeschaar, 1 panschop, 1 gieter, timmergereedschap.

KOSTEN VAN EEN BOLLENSCHUUR MET VERWARMING
(groot bedrijf, Bloembollenstreek)

Constructie: Stenen schuur met platdak, waarop mastiek en grint,
1 verdieping, balkkamer van 15 m2, werkruimte van 50 m2,
2000 m2 stelling, afmetingen schuur 10x23 m (6 m hoog).
Verwarmingsketel van 20 m2 v.o.o., 800 m buizen 2".

Afschrijvingspercentages:

Schuur	2%
Verwarmingsketel	7%
Verwarmingsbuizen	3%

Waarde: Schuur, waarde 1939 (1380 m3 à f.7,-) x $2\frac{1}{2}$ f. 24.150,--
Stellingen, waarde 1939 (2000 m2 à f.2,-) x $2\frac{1}{2}$ " 10.000,--
Verwarmingsketel, waarde 1939, f.750,- x $2\frac{1}{2}$ " 1.875,--
Verwarmingsbuizen incl.afsluiters, kranen
en aanleg, waarde 1939, f.1750,- x $2\frac{1}{2}$ " 4.375,--
f. 40.400,--

Gemiddeld geïnvesteerd kapitaal:

60% x f.40.400,-- f. 24.240,--

Kosten:

Rente : 4% van f.24.240,--	f. 969,60
Afschrijving:	
Schuur 2% van f. 34.150,--	f. 683,--
Verwarmingsketel:	
7% van f.1875,--	" 131,25
Verwarmingsbuizen:	
3% van f.4375,--	" 131,25
Onderhoud:Diensten van derden	f. 945,50
Brandverzekering:1 o/oo van	" 250,--
f. 40.400,--	" 40,40
Grondbelasting (gebouwd)	" 87,25
Ondernemersbelasting:	
4,8 o/oo van f. 3750,--	" 18,--
	f. 2.310,75

Afgerond f. 2.311,--

KOSTEN VAN BLOEMBOLLENSORTEERMACHINE
(Groot bedrijf, Bloembollenstreek)

Constructie: Grote Lavo, met platen en electro-motor
van 750 Watt.

Afschrijvingspercentage: 5%

Waarde: f. 1.400,--

Gemiddeld geïnvesteerd
kapitaal: 60% van f. 1.400,-- f. 840,--

Kosten:

Rente: 4% van f. 840,--	f. 33,60
Afschrijving: 5% van f. 1400,--	" 70,--
Onderhoud: Diensten van Derden	" 20,--
Brandverzekering: 1% ^o van f. 1.400,--	" 1,40
Ondernemingsbelasting:	
4,8 % ^{oo} van f. 840,--	" 4,03
	<u>f. 129,03</u>

KOSTEN VAN DE SCHUITEN
(Groot bedrijf, Bloembollenstreek)

Constructie: 2 ijzeren schuiten van 2 ton, 1 ijzeren
schuit van 3 ton.

Afschrijvingspercentage: 2½%

<u>Waarde:</u>	2 schuiten van 2 ton à f. 1.900,--	f.3.800,--
	1 schuit van 3 ton	" 800,--
		<u>f.4.600,--</u>

<u>Gemiddeld geïnvesteerd kapitaal:</u>	60% van f. 4.600,--	<u>f.2.760,--</u>
---	---------------------	-------------------

<u>Kosten:</u>	Rente: 4% van f. 2.760,--	f. 110,40
	Afschrijving: 2½% van f. 4.600,--	" 115,--
	Onderhoud: Diensten van Derden	" 250,--
	Ondernemingsbelasting:	
	4,8 %/oo van f. 2.760,--	" 13,25
		<u>f. 488,65</u>

Afgerond	<u>f. 489,--</u>
----------	------------------

KOSTEN VAN HET GEREEDSCHAP
(Groot bedrijf, Bloembollenstreek)

Afschrijvingspercentage: 12½%

Waarde: f. 3.250,--
=====

Gemiddeld geïnvesteerd
kapitaal: 60% van f. 3.250,-- f. 1.950,--
=====

<u>Kosten:</u>	Rente: 4% van f. 1.950,--	f. 78,--
	Afschrijving: 12½% van f. 3.250,--	" 406,25
	Brandverzekering:	
	1 %o van f. 3.250,--	" 3,25
	Ondernemingsbelasting:	
	4,8 %o van f. 1.950,--	" 9,36
		<u>f. 496,86</u> =====

Afgerond f. 497,--
=====

Het gereedschap bestaat uit:

2 spitlijnen met haspel, 3 roelatten, 6 graven, 6 mestvorken, 4 Reburwagens, 4 houten kruiwagens, 200 m. kruiplanken, 1 eg, 2 aflegmachines, 5 planthekken, 1 plantrol, 6 overschietvorken, 8 ijzeren harken, 8 zinken bakken, gummi handschoenen en vingers, 2 schuimschoppen, 6 rietvorken, 4 berries, 4 rietharken, 2 schelftladders, 2 gierschoppen, 1 gieremmer, 2 snotkokers, 4 ziekhaakjes, 2 draadbakjes, 2 parapluies, 4 regelschoffels, 8 schoffels, 3 pulverisators, 3 liter maten, 1 ton, 3 paar rubber laarzen, 1 handzaaimachine, 10 kopmesjes, 30 rooimandjes, 4 zandziften, 2 V-schoffels, 7 dubbele troffels, 8 rooi-schopjes, 3 dekzeilen, 3 peltafels met schragen, 4 stortbakken, 2 hangbakken, 1 wannen, 3 thermometers, 1 hygrometer, 1 bascule met gewichten, hol- en snijmesjes, 1 hl. maat, 200 zakken, 1 zeis met haarspit, hamer en strekel, 1 halve maan, 3 heggenscharen, 6 panschoppen, 2 gieters, timmergereedschap.